

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ВІННИЦЬКИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»
ФАКУЛЬТЕТ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ТА МУЗИЧНОГО
МІСТЕЦТВА

Кафедра теорії та методики музичного виховання

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора навчальної роботи

Когутюк О. В.

«*12 березня*» 20*22* р

РОБОЧА ПРОГРАМА ОБОВ'ЯЗКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МУЗИЧНО-ТЕОРЕТИЧНА ПІДГОТОВКА
(СОЛЬФЕДЖІО)

підготовки бакалавра
галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
спеціальність 014 Середня освіта
спеціалізації Музичне мистецтво

2022 –2023 навчальний рік

Робоча програма з навчальної дисципліни «Музично-теоретична підготовка (Сольфеджіо)» для спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)
Мова навчання - українська

Розробники: Верещагіна-Білявська Олена Євгенівна, кандидат мистецтвознавства, доцент

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри теорії та методики музичного виховання

Протокол № 1 від « 29» серпня 2022 року

Завідувач кафедри *І. Іскра*

Іскра С.І.

1. Опис навчальної дисципліни **Сольфеджіо**

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни		
		денна форма навчання	заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Обов'язкова		
Модулів – 4	Спеціальність: 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)	Рік підготовки		
Змістових модулів – 4		1-й	-	
		Семестр		
Загальна кількість годин – 120		1-й	2-й	
	Ступінь вищої освіти: бакалавр	Лекції		
		Практичні		
		74 год.		
		Семінарські		
		Самостійна робота		
		46 год.		
		Індивідуальні заняття:		
		Вид контролю:		
		екзамен		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2				

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить (%): для денної форми навчання – 60% до 40%

Передумови для вивчення дисципліни: знання музичної грамоти, орієнтація у ладотональних функціях, наявність базових навичок музикування, знання музичної термінології.

2. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчання

2.1. Мета: формування музично-слухових навичок; створення слухового фундаменту для майбутньої діяльності вчителя музики; прищеплення практичних навичок, умінь; розвиток самостійності і творчої ініціативи.

2.2. Завдання: розвиток активного музичного слуху, музичної пам'яті; формування професійних навичок вільного співу з листа та співу з акомпанементом; вироблення навичок співу у різних ансамблях; розвиток внутрішнього слуху.

2.3. Компетентності. 2.3.1. Загальні компетентності

К. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання у процесі навчання основ музичного мистецтва, художньої культури, теорії і практики художньо-творчого розвитку

вихованців, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується системністю і комплексністю організації освітнього процесу в закладах дошкільної та загальної середньої освіти.

ЗК 1. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 6. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8. Здатність спілкуватися, вести дискусію державною мовою як усно, так і письмово, використовувати відповідну термінологію та способи вираження думки в усній та письмовій формах.

2.3.2. Фахові компетентності

ФК 1. Здатність користуватися символікою і сучасною термінологією музичної мови.

ФК 6. Здатність відчувати і демонструвати емоційну чутливість, рефлексію, ціннісне ставлення до музичних творів, здійснювати активне сприймання, запам'ятовування, збереження, відтворення і художньо-педагогічне тлумачення змісту творів мистецтва.

2.4. Програмі результати навчання:

ПРЗ 1. Знати основи теорії музики, жанри, види та напрями музичного мистецтва, музичну термінологію.

ПРУ 5. Володіти елементами логічного й образного мислення, мати здатність до аналізу і синтезу, виділення головного в освітній та організаційній діяльності вчителя та музичного керівника.

ПРУ 7. Мати навички знаходження, обробки та аналізу інформації з різних джерел (передусім – за допомогою цифрових технологій).

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Змістовий модуль 1. Строга і розширена діатоніка. Інтервали та акорди на ступенях мажорних і мінорних тональностей.

Тема 1-3. Натуральні мажорні та мінорні лади.

Гармонічні та мелодичні лади.

Натуральні семиступеневі лади. Український та гуцульський лади.

Інтонаційні та ритмічні вправи. Спів ступенів ладу та розв'язань нестійких ступенів, натуральних мажорних і мінорних гам в октавному діапазоні. Розміри 2/4, 3/4 з різними ритмічними групами. Закріплення почуття ладу. Відпрацювання настроювання за камертоном, приймаючи звук «ля» за діатонічний ступінь різних тональностей. Перехід від унісону і назад.

Сольфеджування. Одноголосся – діатонічні мелодії в розмірах 2/4, 3/4, у всіх тональностях з попереднім аналізом їх будови, ритмічних і ладових особливостей. Двоголосся – гармонічне та прості канони на два голоси.

Слуховий аналіз. Визначення в музичних творах розміру, ладу, каденцій, ступенів мажорних і мінорних тональностей.

Диктант. Усний – короткі одноголосні фрази у натуральному мажорі і мінорі. Письмовий – одноголосний на діатонічній основі в простих метрах і розмірах.

Змістовий модуль 2. Інтервали та акорди на ступенях мажорних і мінорних тональностей.

Тема 4-8. Діатонічні інтервали в натуральному мажорі

Діатонічні інтервали в натуральному мінорі

Інтервали на ступенях гармонічного та мелодичного ладу

Характерні інтервали в тональності

Характерні інтервали від звуку з розв'язанням у тональності мажору і мінору.

Інтоніційні та ритмічні вправи. Спів діатонічних інтервалів вгору і вниз в тональності та від заданого звуку, ланцюжків інтервалів. Підстроювання інтервалів до заданого звуку. Секвенції на різні інтервали у натуральному мажорі і мінорі. Ритмічні вправи в розмірі 4/4 з різними ритмічними групами та простими синкопами (восьма-четвертна-восьма). Ритмічні диктанти.

Сольфеджування. Одноголосся – діатонічні мелодії в розмірах 2/4, 3/4, 4/4 в усіх тональностях. Спів з транспонуванням на м.2 і в.2. Спів напам'ять відомих мелодій, називаючи ноти. Двоголосся – гармонічне та поліфонічне підголоскового складу.

Слуховий аналіз. Визначення на слух інтервалів, засвоєних у інтонаційних вправах; ланцюжків інтервалів (3-5) у ладі.

Диктант. Усний – одноголосні фрази у вивчених розмірах. Письмовий – одноголосний в розмірі 4/4 та з ритмічними труднощами, засвоєними у сольфеджуванні (об'єм 4-8 тактів). Запис мелодій по пам'яті.

Тема 9-11. Тризвуки з оберненнями в тональності

Домінантсептакорд з оберненнями в тональності

Домінантсептакорд з оберненнями в тональності

Домінантсептакорд з оберненнями від звуку з розв'язанням у мажорні та мінорні тональності

Інтоніційні та ритмічні вправи. Спів: тризвуків різних видів та їх обернень в тональності. Діатонічні секвенції з участю тризвуків та їх обернень. Акордові послідовності у простому викладі, тісному розташуванні, змішані інтервально-акордові послідовності (5-6). Імпровізація мелодії з ритмічними рисунками, засвоєними у сольфеджуванні та ритмічних вправах.

Сольфеджування Одноголосся – діатонічні мелодії в різних розмірах з різними ритмічними групами та простими синкопами. Спів із супроводом та з текстом. Двоголосся – діатонічне. Спів одного з голосів з виконанням іншого на інструменті. (фортепіано, баян, акордеон). Вирівнювання строю.

Слуховий аналіз. Інтервали та акорди, засвоєні в інтонаційних вправах, акордові та змішані послідовності (5-6 інтервалів та акордів у тісному розташуванні).

Диктант. Усний – одноголосні фрази в натуральних ладах. Письмовий – в засвоєних розмірах, з ритмічними труднощами (синкопи, ноти з крапкою). Двоголосний на одному рядку підголоскового складу.

Інтоніційні та ритмічні вправи. Спів D7 з оберненнями в тональності. (мелодично і гармонічно); Ритмічні диктанти. Імпровізація «відповіді» до заданої фрази.

Сольфеджування. Одноголосся – діатонічні приклади з супроводом і словами, транспонування, спів напам'ять. Двоголосся – гармонічне та поліфонічне, канони.

Слуховий аналіз. D7 з оберненнями в тональності; інтервальні та акордові послідовності (5-6 інтервалів та акордів у тісному розташуванні, триголосному викладі, з короткочасним переходом у чотириголосся з появою D7 та його обернень).

Диктант. Усний – одноголосні фрази з рухом по звуках вивчених інтервалів та акордів. Письмовий – одноголосний з 4-8 тактів з використанням вивчених мелодичних і ритмічних зворотів; двоголосний на одному рядку, з одноголосним заспівом і коротким двоголоссям в кінці.

Розділ 2. Змістовий модуль 3. Хроматизм та альтерація

Тема 13. Допоміжні і прохідні хроматичні звуки

Інтонаційні та ритмічні вправи. Спів мажорних і мінорних гам з допоміжними і прохідними хроматичними звуками. Спів альтерованих ступенів тональності врозбивку з розв'язанням. Інтонування акордових послідовностей відповідно до курсу гармонії мелодично: вгору, вниз, ланцюжком. Ритмічні групи з паузами. Компонування невеличких побудов з участю хроматичних звуків.

Сольфеджування. Одноголосся – мелодії з хроматизмами, в народних ладах; двоголосся – з хроматичними звуками, народні пісні.

Слуховий аналіз. Сприйняття на слух альтерованих ступенів ладу в різних регістрах, мелодичних зворотів з альтерованими ступенями. Визначення окремих інтервалів та акордів, опрацьованих у інтонаційних вправах.

Диктант. Усний – короткі побудови з хроматичними звуками; письмовий – з хроматизмами, в народних ладах, з ускладненнями в метро-ритмі.

Тема 14. Оспівування хроматичними звуками

Інтонаційні та ритмічні вправи. Мажорні і мінорні гами з хроматизмами у звукоряді, оточення окремих ступенів ладу хроматичними допоміжними. Хроматичні секвенції.

Сольфеджування. Одноголосся – в усіх мажорних і мінорних тональностях з хроматичними звуками всіх видів; двоголосся – гармонічного складу з хроматизмами.

Слуховий аналіз. Хроматичні інтервали мажору і мінору; окремі акорди в тісному розташуванні, акордові послідовності відповідно до курсу гармонії.

Диктант. Одноголосний з хроматичними звуками і елементами руху по хроматичній гамі; двоголосний з ритмічним контрастуванням у мелодіях голосів.

Тема 15. Хроматичні інтервали

Інтонаційні та ритмічні вправи. Хроматичні звуки різних видів. Мажорні і мінорні гами з альтерацією. Елементи хроматичної гами через відхилення. Хроматичні інтервали з розв'язанням у тональності та від звуку. Гармонічні схеми з участю акордів, засвоєних у курсі гармонії. Одноголосні секвенції з хроматичними звуками. Синкопи з шістнадцятими. Двоголосні ритмічні вправи.

Сольфеджування. Одноголосся – вправи з хроматизмами, альтераціями, оспівуванням хроматичними звуками; двоголосся – гармонічне, сольфеджування дуєтом та з виконанням одного з голосів на фортепіано.

Слуховий аналіз. Визначення фонізму інтервалів та акордів поза ладом; визначення в заданій тональності послідовностей з хроматичними інтервалами, акордових схем відповідно до курсу гармонії.

Диктант. Одноголосний – з хроматизмами різних видів, довільне ділення тривалостей; двоголосний – гармонічний на двох рядках з нескладними видами хроматизмів.

Змістовий модуль 4. Відхилення у тональності 1 ступеня споріднення. Закріплення навичок двоголосся. Модуляції

Тема 17-24. Відхилення через доміантовий септакорд

Відхилення через доміантовий квінтсектакорд

Відхилення через доміантовий терцквартакорд

Відхилення через доміантовий секундакорд

Відхилення через ввідний септакорд

Відхилення через ввідний квінтсектакорд

Відхилення через ввідний терцквартакорд

Відхилення через ввідний секундакорд

Інтонаційні та ритмічні вправи. Гармонічні схеми з відхиленнями в тональності IV, V, II ступенів через V7 та VII7, з участю акордів подвійної доміанти в каденції та середині періоду, в тому числі альтерованих. Спів одного з голосів гармонічної послідовності з виконанням інших на інструменті. Двоголосні та триголосні ритмічні вправи. Компонування мелодій у формі періоду заданої структури.

Сольфеджування. Одноголосся – вправи з хроматизмами та альтераціями, відхиленнями у тональності першого ступеня споріднення; засвоєння інтонаційних труднощів, пов'язаних з мелізмами; двоголосся – гармонічне та поліфонічне, підголоскова поліфонія в народному двоголоссі. Спів під власний супровід.

Слуховий аналіз. Визначення відхилень в тональності діатонічного споріднення, гармонічних зворотів з акордами, засвоєними у курсі гармонії.

Диктант. Одноголосний з відхиленнями. Записування з голосу. Двоголосний з хроматизмами на одному-двох рядках.

Тема 25. Хроматичні секвенції.

Інтонаційні та ритмічні вправи. Одноголосні секвенції з хроматичними звуками; хроматичні секвенції. Гармонічні схеми з відхиленнями. Дво- та триголосні ритмічні вправи. Компонування двоголосних фраз з різними типами руху голосів (прямий, протилежний, опосередкований).

Сольфеджування. Одноголосся – метро-ритмічні труднощі: непарне ділення тривалостей, синкопи, мелізми; двоголосся – гармонічне та поліфонічне, підголоскова поліфонія в народному двоголоссі. Спів під власний супровід. Робота студента з групою над одноголоссям з попереднім ознайомленням з нотним текстом.

Слуховий аналіз. Визначення відхилень в тональності діатонічного споріднення, гармонічних зворотів з акордами, засвоєними у курсі гармонії.

Диктант. Одноголосний з відхиленнями, метро-ритмічними труднощами. Записування з голосу. Двоголосний з хроматизмами на одному-двох рядках.

Тема 26. Підголоскова поліфонія у народному двоголоссі

Інтонаційні та ритмічні вправи. Побудова акордів від заданого звуку з доведенням його різними способами до тоніки в можливих тональностях. Гармонічні схеми з відхиленнями в споріднені тональності. Спів одного з голосів гармонічної послідовності з виконанням інших на інструменті. Складання двоголосних фраз з різними типами руху голосів. Триголосні ритмічні вправи.

Сольфеджування. Одноголосся – інтонаційні та метро-ритмічні труднощі у мелодіях з хроматизмами; двоголосся – підголоскова поліфонія у народних піснях. Сольфеджування дуєтом та з виконанням одного з голосів на фортепіано.

Слуховий аналіз. Визначення відхилень в тональності діатонічного споріднення, гармонічних зворотів з акордами подвійної доміанти.

Диктант. Одноголосний – відхилення, довільне ділення тривалостей; двоголосний – гармонічний та підголосковий на двох рядках.

Тема 27. Альтеровані акорди доміантової групи

Інтонаційні та ритмічні вправи. Альтеровані акорди доміантової групи з підвищеною, пониженою квінтою (інтонування в тональності та від заданого звуку з розв'язанням у тоніку, мелодично і гармонічно). Модулюючі секвенції з альтераціями в доміанті.

Сольфеджування. Одноголосся – мелодії з хроматизмами в постійних і перемінних розмірах. Сольфеджування з текстом і акомпанементом творів дитячого шкільного репертуару. Двоголосся гармонічного складу з ритмічними труднощами.

Слуховий аналіз. Визначення інтервальних послідовностей з відхиленнями, альтерованих акордів доміанти в гармонічних послідовностях.

Диктант. Одноголосний – з хроматичними звуками, взятими стрибком. Запис з голосу. Двоголосний на двох рядках з хроматизмами, альтераціями.

Тема 28. Альтеровані акорди субдоміантової групи

Інтонаційні та ритмічні вправи. Квінтсектакорд II ступеня з підвищеною прімою, неаполітанський септакорд. Секвенції і гармонічні послідовності з акордами альтерованої субдоміанти.

Сольфеджування. Одноголосся зі стрибковими хроматичними звуками, з супроводом; легке триголосся акордового складу.

Слуховий аналіз. Визначення альтерованих акордів доміанти і субдоміанти у гармонічних послідовностях. Акорди побічних ступенів.

Диктант. Одноголосний – з хроматичними звуками, взятими стрибком. Запис з голосу. Двоголосний на двох рядках з хроматизмами, альтераціями.

Тема 29. Мелодична модуляція.

Інтонаційні та ритмічні вправи. Освоєння значення ввіднотоновості півтону і перебудови в нову тональність. Спів мелодичних зворотів з модуляцією першого ступеня, виховання вміння «передчути» ладо-тональну трансформацію. Хроматичні секвенції.

Сольфеджування. Мелодії з хроматизмами і модуляціями, що мають складний мелодичний розвиток. Спів з акомпанементом і текстом. Перемінні розміри. Двоголосся і багатоголосся – гармонічного і поліфонічного складу. Спів дуєтом, тріо або з грою одного з голосів на інструменті.

Слуховий аналіз. Визначення інтервальних, акордових та змішаних модулюючих побудов. Акорди подвійної доміанти з альтераціями. Визначення ланцюжка акордів за мелодичними зв'язками.

Диктант. Усне визначення невеликих одноголосних модулюючих побудов. Письмовий одноголосний з модуляцією: неквадратний період, непарне ділення тривалостей.

Тема 30. Гармонічна модуляція.

Інтонаційні та ритмічні вправи. Спів гармонічних модулюючих побудов. Застосування різноманітних зворотів для показу початкової тональності та різних видів кадансів, що закріплюють нову тоніку. Тризвуки різних ступенів як спільні акорди в модуляції.

Сольфеджування. Мелодії з хроматизмами і модуляціями, що мають складний мелодичний розвиток. Спів з акомпанементом і текстом. Перемінні розміри. Двоголосся і багатоголосся – гармонічного і поліфонічного складу. Спів дуєтом, тріо або з грою одного з голосів на інструменті.

Слуховий аналіз. Акордові послідовності з модуляцією першого ступеня споріднення. Аналіз ланцюжка акордів за мелодичними зв'язками, окремих інтервалів та акордів.

Диктант. Одноголосний з модуляцією, двоголосний з непрямым рухом голосів і стрибковими хроматичними звуками.

Тема 31. Модулююча секвенція.

Інтонаційні та ритмічні вправи. Спів модулюючих секвенцій по в.2 вгору і вниз, по терціях (перший ступінь споріднення). Спів квартетами модуляцій або соло одного з голосів з виконанням інших на фортепіано.

Сольфеджування. Одноголосся – вправи з модулюючими секвенціями, хроматизмами, ритмічними складностями. Двоголосся і багатоголосся гармонічного і поліфонічного складу з мелодичними і ритмічними труднощами.

Слуховий аналіз. Акордові послідовності з модуляціями першого ступеня споріднення, фонізм окремих акордів.

Диктант. Одноголосний з модуляцією, двоголосний з непрямым рухом голосів і стрибковими хроматичними звуками.

Тема 32. Мажоро-мінор і міноро-мажор

Інтонаційні та ритмічні вправи. Мажорні і мінорні вправи з введенням ступенів, характерних для різних ладів; хроматичні і модулюючі секвенції у гармонічному викладенні. Ритмічні вправи з синкопами і довільним діленням тривалостей.

Сольфеджування. Мелодії з хроматизмами і модуляціями, ритмічними складностями, у мажоро-мінорі і міноро-мажорі. Багатоголосся – приклади з хорової літератури для дитячого хору. Поліфонічний склад.

Слуховий аналіз. Акордові послідовності з побічними септакордами, мажоро-мінорними, міноро-мажорними та альтерованими акордами.

Диктант. Усний – короткі двоголосні побудови з хроматизмами; письмовий одноголосний з мелодичними і ритмічними складностями; двоголосний з розвинутим голосоведінням, хроматизмами.

Тема 33. Перемінний розмір в українському багатоголоссі

Інтонаційні та ритмічні вправи. Гармонічні звороти з акордами мажоро-мінору і міноро-мажору, гармонічні схеми з акордами побічних ступенів та альтерованих.

Сольфеджування. Одноголосся – імпровізація другого голосу до народної мелодії Спів з супроводом і текстом романсів, обробок народних пісень. Багатоголосся – приклади з хорової літератури для дитячого хору, ансамблеві номери з музичної літератури, в тому числі з супроводом. Народно-підголоскова поліфонія.

Слуховий аналіз. Акордові послідовності з побічними ступенями, мажоро-мінорними, міноро-мажорними та альтерованими акордами.

Диктант. Одноголосний з мелодичними і ритмічними складностями, двоголосний – підголоскова поліфонія.

4. Структура навчальної дисципліни

№ п/п	Назва модуля і теми	Обсяг годин						
		За робочою програмою						
		Всього	З них			З них		
практичних	СРС		сем.	лаб		практик		
1 семестр								
	<i>Розділ 1. Змістовий модуль 1. Строга і розширена діатоніка. Інтервали та акорди на ступенях мажорних і мінорних тональностей.</i>							
1	Натуральний мажор. Тональності з 4-7 знаками	3	2	1				
2	Натуральний мінор. Тональності з 4-7 знаками	3	2	1				
3	Лади народної музики мінорного нахилу	3	2	1				
4	Лади народної музики мажорного нахилу	3	2	1				
5	Пентатоніка	4	2	2				
6	Діатонічні інтервали в натуральному мажорі	4	2	2				
7	Діатонічні інтервали в натуральному мінорі	4	2	2				
8	Інтервал від звуку з розв'язанням у діатонічні лади	4	2	2				
9	Інтервальні послідовності в діатонічних ладах	4	2	2				
	<i>Змістовий модуль 2. Інтервали та акорди на ступенях мажорних і мінорних тональностей.</i>							
10	Тризвуки з оберненнями в діатонічних ладах	3	2	1				
11	Функціональні звороти: автентичний, плагальний, повний	3	2	1				
12	Домінантсептакорд з оберненнями в мажорі та гармонічному мінорі	4	2	2				
13	Домінантсептакорд з оберненнями від звуку з розв'язанням у мажорні та мінорні тональності	4	2	2				
14	Неакордові звуки в головних тризвуках та D ₇	4	2	2				
15	Акордові послідовності в діатонічних ладах	4	2	2				

16	Підсумкове заняття	2	2					
	Всього	56	32	24				
2 семестр								
	<i>Розділ 2. Змістовий модуль 3. Хроматизм та альтерація</i>							
17	Допоміжні і прохідні хроматичні звуки. Хроматична гама в мажорі та мінорі	3	2	1				
18	Хроматичні інтервали на ступенях мажорного та мінорного ладу	3	2	1				
19	Хроматичні інтервали від звуку з розв'язанням в тональності мажору та мінору	3	2	1				
20	Альтерація в мажорі та мінорі. Гама з альтерацією	3	2	1				
	<i>Змістовий модуль 4. Відхилення у тональності I ступеня споріднення. Закріплення навичок двоголосся. Модуляції</i>							
21	Відхилення. Тональності першої ступені спорідненості	3	2	1				
22	Відхилення через домінантовий септакорд та його обернення у тональності I ступені спорідненості	3	2	1				
23	Відхилення через ввідний септакорд та його обернення у тональності I ступені спорідненості	3	2	1				
24	Секвенція. Її види. Хроматична секвенція	3	2	1				
25	Акорди альтерованої домінанти. Альтерована домінанта в каденціях	3	2	1				
26	Акорди альтерованої DD в мажорі, мінорі	3	2	1				
27	Альтерований S^5_3, S_7 та їх обернення в акордових послідовностях мажору і мінору	3	2	1				
28	Альтеровані II^5_3, II_7 та їх обернення акордових послідовностях мажору і мінору	3	2	1				
29	Альтеровані VI^5_3, VI_7 та їх обернення в акордових послідовностях мажору і мінору	3	2	1				
30	Модуляція, її види. Мелодична модуляція.	3	2	1				
31	Гармонічна модуляція.	3	2	1				
32	Спів 3-ох, 4-ох голосні твори з модуляцією	3	2	1				
33	Складання модулюючої акордової послідовності	3	2	1				
34	Поняття «модулююча секвенція». Складання та	3	2	1				

35	спів модулюючої секвенції Підголоскова поліфонія у народному двоголоссі. Аналіз музичних творів з використанням підголоскової поліфонії	4	2	2				
36	Створення музичного періоду з використанням перемінного розміру	4	2	2				
	Підсумкове заняття	2	2					
	За 2 семестр	64	42	22				
	Всього	120	74	46				

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Натуральний мажор. Тональності з 4-7 знаками	2
2	Натуральний мінор. Тональності з 4-7 знаками	2
3	Лади народної музики мінорного нахилу	2
4	Лади народної музики мажорного нахилу	2
5	Пентатоніка	2
6	Діатонічні інтервали в натуральному мажорі	2
7	Діатонічні інтервали в натуральному мінорі	2
8	Інтервал від звуку з розв'язанням у діатонічні лади	2
9	Інтервальні послідовності в діатонічних ладах	2
10	Тризвуки з оберненнями в діатонічних ладах	2
11	Функціональні звороти: автентичний, плагальний, повний	2
12	Домінантсептакорд з оберненнями в мажорі та гармонічному мінорі	2
13	Домінантсептакорд з оберненнями від звуку з розв'язанням у мажорні та мінорні тональності	2
14	Неакордові звуки в головних тризвуках та D ₇	2
15	Акордові послідовності в діатонічних ладах	2
16	Підсумкове заняття	2

17	Допоміжні і прохідні хроматичні звуки. Хроматична гама в мажорі та мінорі	2
18	Хроматичні інтервали на ступенях мажорного та мінорного ладу	2
19	Хроматичні інтервали від звуку з розв'язанням в тональності мажору та мінору	2
20	Альтерація в мажорі та мінорі .Гами з альтерацією	2
21	Відхилення. Тональності першої ступені спорідненості	2
22	Відхилення через домінантовий септакорд та його обернення у тональності I ступені спорідненості	2
23	Відхилення через ввідний септакорд та його обернення у тональності I ступені спорідненості	2
24	Секвенція. III види. Хроматична секвенція	2
25	Акорди альтерованої домінанти. Альтерована домінанта в каденціях	2
26	Акорди альтерованої DD в мажорі, мінорі	2
27	Альтерований S^5_3, S_7 та їх обернення в акордових послідовностях мажору і мінору	2
28	Альтеровані II^5_3, II_7 та їх обернення акордових послідовностях мажору і мінору	2
29	Альтеровані VI^5_3, VI_7 та їх обернення в акордових послідовностях мажору і мінору	2
30	Модуляція, її види. Мелодична модуляція.	2
31	Гармонічна модуляція.	2
32	Спів 3-ох, 4-ох голосні твори з модуляцією	2
33	Складання модулюючої акордової послідовності	2
34	Поняття «модулююча секвенція». Складання та спів модулюючої секвенції	2
35	Підголоскова поліфонія у народному двоголоссі. Аналіз музичних творів з використанням підголоскової поліфонії	2
36	Створення музичного періоду з використанням перемінного розміру	2
37	Підсумкове заняття	2
Разом		74

6. Теми семінарських занять (навчальним планом не передбачено)

7. Теми індивідуальних занять (навчальним планом не передбачено)

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Натуральні мажорні та мінорні лади	1
2	Діатонічні інтервали в мажорних та мінорних тональностях	1
3	Тризвуки з оберненнями в тональності	1
4	Домінантсептакорд з оберненнями в тональності	1
5	Акорди поза ладом, акордові послідовності	2
6	Гармонічні та мелодичні лади	2
7	Характерні інтервали в тональності та від звуку	2
8	Натуральні семиступеневі лади	2
9	Український та гуцульський лади	2
10	Об'єднання елементів різних ладів	1
11	Допоміжні і прохідні хроматичні звуки	1
12	Лади з двома збільшеними секундами	2
13	Метро-ритмічні труднощі у мелодичному хроматизмі	2
14	Оспівування хроматичними звуками	2
15	Хроматичні інтервали	2
16	Хроматичні гами	2
17	Відхилення через домінантовий і ввідний септакорди та їх обернення	2
18	Хроматичні секвенції.	2
19	Підголоскова поліфонія у народному двоголоссі	2
20	Альтеровані акорди домінантової групи	2
21	Альтеровані акорди субдомінантової групи	2
22	Твори дитячого шкільного репертуару з текстом і акомпанементом	2
23	Мелодична модуляція.	2
24	Гармонічна модуляція.	1
25	Модулююча секвенція.	1
26	Мажоро-мінор і міноро-мажор	2
27	Перемінний розмір в українському багатоголоссі	2
		46

9.Індивідуальні завдання

1. Спів одноголосних вправ із різних підручників.
2. Спів двоголосних вправ із різних підручників.
3. Спів трьох видів мажору та мінору; ладів народної музики.
5. Спів інтервалів в ладах із розв'язанням.
6. Спів ланцюжків акордів.

10. Критерії та методи оцінювання

Методи оцінювання запланованих програмних результатів навчання: тестування (підсумковий контроль), письмова контрольна робота (диктант), інтонування вправ, що оцінюється відповідно до уніфікованої системи нарахування балів.

Кафедрою теорії та методики музичного виховання встановлені наступні **критерії оцінювання** знань студентів з цієї навчальної дисципліни:

Оцінка «відмінно» (А, 90-100 балів):

а) високий рівень володіння теоретичними знаннями з сольфеджіо; б) вільне володіння практичними навичками інтонування музики; в) правильно, без жодної помилки виконані письмові творчі завдання.

Оцінка «дуже добре» (В, 82-89 балів):

а) достатні знання теоретичного матеріалу; б) вміння застосовувати теоретичні знання у практичних завданнях; в) незначні помилки у роботі, наявність окремих неточностей.

Оцінка «добре» (С, 75-81 балів):

а) нетверде знання теорії у повному обсязі, але в достатній мірі засвоєні ключові поняття; б) окремі неточності й помилки у виконанні письмових творчих завдань.

Оцінка «задовільно» (D, 67-74 бали):

а) наявність загальних теоретичних знань на рівні уявлень; б) неточності й помилки у письмових творчих роботах.

Оцінка «достатньо» (Е, 60-66 балів):

а) наявність окремих уявлень про вивчений матеріал, незнання суттєвої його частини; б) грубі помилки й неточності, практичні завдання не виконані у повному обсязі.

Оцінка «незадовільно з можливістю повторного складання» (FХ, 35-59 балів):

а) незнання більшої частини навчального матеріалу; б) невміння застосовувати теоретичні знання на практиці.

Оцінка «неприйнятно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» (1-34 бали):

а) відсутність будь-яких уявлень про вивчений матеріал; б) неспроможність виконати письмові творчі завдання.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ ТА САМОСТІЙНА РОБОТА																						
Змістові модулі 1-2								Змістовий модуль 3						Змістовий модуль 4						Ек за ме н	Зага льна кіль кість б алі в	
Т1-3		Т4-8		Т9-11		К Р	Т12		Т14		Т15		К Р	Т17-25		Т26-29		Т30-33				К Р
А уд	С Р	А уд	С Р.	А уд	С Р.		А уд	С Р.	А уд	С Р.	А уд	С Р.		А уд	С Р.	А уд	С Р.	А уд	С Р.	А уд	С Р.	
3	3	3	3	3	3	5	3	3	3	3	3	3	5	4	3	3	3	3	3	5	30	100

Шкала оцінювання: сто балова, ECTS, розширена

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за розширеною шкалою
		Для <i>екзамену, заліку, курсової роботи, практики</i>
90-100	A	ВІДМІННО
82-89	B	ДУЖЕ ДОБРЕ
75-81	C	ДОБРЕ
67-74	D	ЗАДОВІЛЬНО
60-66	E	ДОСТАТНЬО
35-59	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО З МОЖЛИВІСТЮ ПОВТОРНОГО СКЛАДАННЯ
1-34	F	НЕПРИЙНЯТНО З ОБОВ'ЯЗКОВИМ ПОВТОРНИМ ВИВЧЕННЯМ ДИСЦИПЛІНИ

13.Методичне забезпечення

1. Комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни.
2. Аудіо- та відеозаписи творів.
3. Музичні інструменти.

14.Рекомендована література

Основна

1. Афоніна О., В.Баранова Сольфеджіо. Вінниця: Нова книга, 2013.
2. Афоніна О..Сольфеджіо на основі сучасної джазової та естрадної музики. Вінниця: Нова книга, 2013.
3. Виноградов В Гармонія і сольфеджіо К., 2006.
4. Гойхман Л. Сольфеджіо на основі творів українських композиторів. О.,2003
5. Євпак Е. Хорові розспівки : учбовий посібник з курсу сольфеджіо для учнів музичних училищ та старших класів музичних шкіл Київ : Музична Україна, 1975.
6. Колеса Ф. Шкільний співаник. К., 1991.
7. Павлюченко С. Етюди для співу : учбовий посібник з курсу сольфеджіо для студентів музичних училищ і консерваторій К., 1974.

Додаткова

1. Холодкова Л., Завальнюк А. Мелодії з супроводом для музичного диктанта і гармонічного аналізу (на матеріалі творів українських композиторів ХІХ – ХХ ст.). – Вінниця, 2001.

Інші інформаційні ресурси

1. www.yuotube.com
2. notes.tarakanov.net